

12 Δεκεμβρίου, 1989

(ΣΑΒΒΙΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.Δ.)

ΘΡΑΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ,

Εφεσείων,

v.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ,

Εφεσιθλήτου.

(Ποινικές Έφεσεις Αρ. 5034, 5035, 5036).

- Συνταγματικόν Δίκαιο — Κοινωνικές ασφαλίσεις — Πρόσθετο τέλος — Οι Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμοι, άρθρα 73(1)(θ), 80(1)(2)(4), 81, 84 και 90(1), τόσο πριν δύο και μετά την τροποποίηση από τον νόμο 214/87 και οι Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονισμοί 1980-87 — Δεν αντίκειται προς τα Άρθρα 12(1)(2)(3) και 24(1)(4) του Συντάγματος — Γεωργιάδης v. Δημοκρατία (1988) 2 C.L.R. 74 και Μερόπη Μιχαήλ Λοίζου v. Sewage Board of Nicosia (1988) 1 C.L.R. 122 υιοθετήθησαν.
- 5 10) Το επίδικο θέμα, καθώς και η σχετική απόφαση του Δικαστηρίου, περιλαμβανομένου και του σκεπτικού της φαίνονται ικανοποιητικά στην πιό πάνω σημείωση.

Οι Εφέσεις λαπορρίπτονται.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

- 15 *Georghiades v. The Republic* (1988) 2 C.L.R. 74;
Loizou v. Sewage Board of Nicosia (1988) 1 C.L.R. 122.

Εφέσεις εναντίον καταδίκης και ποινής.

- Εφέσεις εναντίον της καταδίκης και της ποινής από τον Θράσο Γεωργιάδη ο οποίος θρέθηκε ένοχος στις 3 Σεπτεμβρίου 1988 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού (Αρ. Ποινικών Υπόθεσεων 15/88, 32108/86 και 5845/87) στην κατη-

γορία ότι παρέλειψε να καταθάλει εισφορές Κοινωνικών Α-
σφαλίσεων κατά παράθαση των άρθρων 3(θ), 10, 12(1) 13,
14(2), 21, 73(1)(θ)(δ)(ε)(στ)(στ1)(η)(ια), 80(1)(2)(4)(5), 81, 84
και 90(1) των Περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων 1980-
1987 και των κανονισμών 9, 18, 19, 21 και 22 των Περί Κοινω-
νικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονισμών του 1980-1987
και καταδικάστηκε από τον Επ. Δικ. Σταυρινίδη, να πληρώ-
σει €10.- πρόστιμο στη δεύτερη κατηγορία της κάθε υπόθε-
σης και επιπλέον να πληρώσει το πρόσθετο τέλος.

5

Ο εφεσείων παρουσιάσθη αυτοπροσώπως.

10

*Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β, για τον εφε-
σίβλητο.*

Ο Δικαστής κ. Σαββίδης ανέγνωσε την απόφαση του Δι-
καστηρίου. Οι πιο πάνω εφέσεις που ακούστηκαν την ίδια
μέρα εγείρουν τα ίδια νομικά σημεία που αφορούν βασικά
το θέμα της συνταγματικότητας της σχετικής πρόνοιας
των Άρθρων 73(1)(θ) και 80(1)(2) και (4) των περί Κοινωνι-
κών Ασφαλίσεων Νόμων 1980-1987 και Κανονισμών 22 και 24
των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονισμών
του 1980-1987 αναφορικά με το δικαίωμα επιθολής πρόσθε-
του τέλους σε περίπτωση μη καταθολής των εισφορών κοι-
νωνικών ασφαλισεων αυτοτελώς εργαζομένων.

15

Και οι τρεις εφέσεις στρέφονται εναντίον αποφάσεων του
Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού στις ποινικές υποθέσεις
15/88, 32108/86 και 5845/87.

25

Εναντίον του εφεσείοντα είχαν διατυπωθεί πανομοιότυ-
πες κατηγορίες και στις τρεις ποινικές υποθέσεις που ανα-
φέρονται πιο πάνω, για αδικήματα που διαπράχτηκαν σε
διαφορετικές ημερομηνίες. Κάθε υπόθεση περιλάμβανε
τρεις κατηγορίες. Η πρώτη για παράλειψη καταθολής ει-
σφορών κοινωνικών ασφαλίσεων, η δεύτερη για παράλει-
ψη καταθολής πρόσθετου τέλους και, η τρίτη για παράλει-
ψη καταθολής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημο-
κρατίας

30

Ο εφεσοίων παραδέχτηκε ενοχή στην 1η και 3η κατηγορία σε όλες τις υποθέσεις αλλά, δεν παραδέχτηκε ενοχή στη 2η κατηγορία. Το Δικαστήριο ύστερα από ακροαματική διαδι-
κασία βρήκε τον εφεσείοντα ένοχο στη 2η κατηγορία σε κά-
θε μια από τις πιο πάνω υποθέσεις και του επέθαλε πρόστι-

35

μο £10) στην καθε μια και διάταξη την καταβολή του πρόσθετοι τέλους που αναφέρεται σ' αυτές.

Οι εφειδη εις στρέφονται τόσο εναντίον της καταδίκης, όσο και της πινήγης που επιβλήθηκε.

5 Επειδη, οπως αναφέρομε, και στις τρεις εφέσεις εγείρεται το διο νομικό θέμα, θα προχωρήσουμε να δώσουμε την απόφαση μας και στις τρεις εφέσεις.

Ο ευπαίδευτος Δικαστής στην απόφασή του, που είναι πανομοιότυπη και στις τρεις υποθέσεις, ύστερα από ανα-
10 φορά σε σχετικές αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατάληξε στο συμπέρασμα πως τόσο οι σχετικές πρόνοιες των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων 1980-1987 καθώς και των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονι-
σμών 1980-1987 είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα και, κατά
15 συνέπεια, η υπεράσπιση του εφεσείοντα που βασιζόταν σε αντισυνταγματικότητα δεν ήταν αποδεκτή και θρήκε τον ε-
φεσείοντα ένοχο.

Η κατηγορία για την καταβολή πρόσθετου τέλους στην υ-
πόθεση 15/88 βασίστηκε πάνω στα Άρθρα 73(1)(θ),
20 (80)(1)(2)(4), 81, 84 και 90(1) των περί Κοινωνικών Ασφαλί-
σεων Νόμων του 1980 (Νόμος 41/80) έως 1987 (Νόμος 214/87)
και στους Κανονισμούς 22 και 24 των περί Κοινωνικών Α-
σφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονισμών του 1980-1987 και οι υ-
ποθέσεις 32108/86 και 5845/87 πάνω στα ίδια Άρθρα του
25 Νόμου ως είχε μέχρι το 1985 πριν την τροποποίηση του από
το Νόμο 214/87.

Σύμφωνα με το Άρθρο 73 του Νόμου παρέχεται εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο για έκδοση κανονισμών που να διαλαμβάνουν μεταξύ άλλων την επιβολή πρόσθετου τέ-
30 λους μέχρι 100% των οφειλομένων εισφορών σε περίπτωση παράλειψης καταβολής εισφορών κατά παράθαση των διατάξεων του Νόμου [Άρθρο 73(1)(θ)]. Με τροποποίηση που έγινε στη σχετική αυτή πρόνοια με το Άρθρο 2 του Νό-
μου 214/87 το ποσοστό του πρόσθετου τέλους μειώθηκε σε
35 15%.

Τέτοιοι κανονισμοί εκδόθηκαν και δημοσιεύθηκαν στην Ε-
πίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 29 Αυ-
γούστου, 1980, με Γνωστοποίηση Αριθμ. 240. Στους κανονι-
σμούς αυτούς έγιναν διάφορες τροποποιήσεις από το 1980
40 μέχρι το 1987.

Δεν υπήρξε ισχυρισμός από τον εφεσείοντα ότι το πρόσθετο τέλος που του επιβλήθηκε υπερβαίνει το ποσοστό που καθορίζει ο Νόμος και οι Κανονισμοί.

Το θέμα της συνταγματικότητας των σχετικών προνοιών του Νόμου και των Κανονισμών εγέρθηκε από τον εφεσείοντα και στην Ποινική Υπόθεση Αριθ. 18171/84 σε παρόμοια κατηγορία που ήταν αντικείμενο της Ποινικής Έφεσης Αριθ. 5032. Στην υπόθεση εκείνη το Δικαστήριο ύστερα από αίτηση του εφεσείοντα επιφύλαξε για γνωμοδότηση από το Ανώτατο Δικαστήριο κάτω από τις διατάξεις του Άρθρου 148 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, τα πιο κάτω ερωτήματα:-

«Κατά πόσον τα άρθρα 73(1)(θ), 80(1)(2)(4), 81, 84 και 90(1) των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων 1980 έως 1984 και Κανονισμών 22 και 24 των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) Κανονισμών 1980 έως 1984, είναι αντίθετα προς το:-

1. Άρθρο 12(1)(2)(3) του Συντάγματος, και
2. Άρθρο 24(1)(4) του Συντάγματος.»

Η απάντηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και στα δυο πιο πάνω ερωτήματα ήταν αρνητική. Στη γνωμοδότηση του, που δόθηκε στις 5 Μαΐου, 1988 (Επιφυλαχθέν Νομικό σημείο Αριθ. 251) (1988) 2 C.L.R. 74, αποφάνθηκε πως το θέμα επιβολής πρόσθετου τέλους σε περιπτώσεις παράλειψης του φορολογουμένου να πληρώσει έγκαιρα δεν παραβιάζει τα Άρθρα 12 και 24 του Συντάγματος. Το Ανώτατο Δικαστήριο στην πιο πάνω υπόθεση έκαμε αναφορά στην υπόθεση της *Meropi Michael Loizou v. Sewage Board of Nicosia*, (1988) 1 C.L.R. 122, και στην οποία λέχθηκαν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω στις σελίδες 128, 129:-

‘... The payment of this additional charge is dependent on the objective criterion of non payment and not on any subjective criteria or the non payment for no reasonable cause. The tax payer is charged with this additional burden for the sole reason of non payment at the prescribed time. This does not offend the provisions of Article 24.4 of the Constitution, nor is it a punishment in the sense of Article 12.3 of the Constitution. It is in a sense only a sanction prescribed by Law in order to

prompt the tax payer to pay in time, a matter conducive to proper administration, taking cognizance of all burdens cast on public revenue by non punctual payment.

- 5 The power of the Taxing Authority to impose additional charge in default of payment of a tax is well recognized. The tax payer normally is burdened not only with interests on his unpaid tax, but, also, additional charge. These additional charges, including interest, are the result of the failure of the
10 citizen to perform his duties towards the State or a Corporation of Public Law - (see Kyriakopoulos, Greek Administrative Law, 4th Edition, Part C. p. 353).

A similar approach is to be found in Stassinopoulos Discourses on Public Finance Law, 3rd edition, 1966, p. 292.»

- 15 Η μετάφραση στα ελληνικά, όπως αυτή αποδόθηκε στην απόφαση στο Επιφυλαχθέν Νομικό σημείο αρ. 251, (1988) 2 C.L.R. 74 στη σελ. 77, έχει ως εξής:-

- 20 «... Η καταβολή αυτή του επιπρόσθετου τέλους εξαρτάται από το αντικειμενικό κριτήριο της μή καταβολής και όχι από το υποκειμενικό κριτήριο ή τη μή καταβολή χωρίς εύλογο αιτία. Ο φορολογούμενος επιβαρύνεται με το επιπρόσθετο βάρος για το μόνο λόγο της μή πληρωμής στον καθορισθέντα χρόνο. Αυτό δεν καταστρατηγεί τις διατάξεις του Άρθρου 24.4 του Συντάγματος, ούτε αποτελεί ποινή υπό την έννοια του άρθρου 12.3 του Συντάγματος. Είναι, κατά κάπποιο τρόπο, μόνο μια επιβάρυνση προνοούμενη από το Νόμο για να ενθαρρύνει το φορολογούμενο να πληρώσει έγκαιρα ένα θέμα που συμβάλλει στην καλή διοίκηση λαμβάνοντας υπόψη όλες τις επιβαρύνσεις των δημοσίων εσόδων ένεκα της μή ακριβούς πληρωμής.

- 35 Η εξουσία της Φορολογούσης Αρχής να επιβάλει επιπρόσθετο τέλος σε περίπτωση παράλειψης καταβολής ενός φόρου είναι καλά καθορισμένη. Ο φορολογούμενος συνήθως επιβαρύνεται όχι μόνο με τόκο για το μη πληρωθέντα φόρο του, αλλά επίσης με επιπρόσθετο τέλος. Αυτά τα επιπρόσθετα τέλη συμπεριλαμβανομέ-

νου του τόκου είναι το αποτέλεσμα της παράλειψης του πολίτου να εκτιλήη ώσει τα καθήκοντα του προς την Πολιτεία ή προς ενα Θραγανισμό Δημοσίου Δικαίου. (Ίδε Κυριακοπούλου Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, 4η έκδοση. Μέρος Τρίτο, σ λίσα 353). 5

Παρόμοια προσέγγιση, υπάρχει και στις *Μελέτες επί της Δημόσιας Οικονομίας* του Στασινόπουλου, Τρίτη Έκδοση, 1966 σελ. 292.»

Το Ανώτατο Δικαστήριο αφού υιοθετήσε τα πιο πάνω συμπεράσματα γνωμοδοτώντας στα ερωτήματα που επιφυλάχθηκαν κατάληξε στο πιο κάτω εύρημα στη σελ. 78:- 10

«Υιοθετούμε πλήρως το σκεπτικό αυτό που καθορίζει τις αρχές που διέπουν τα επίδικα θέματα ενώπιο μας.

Είναι περιττό να πούμε ότι η παράγραφος 1 του Άρθρου 24 δεν έχει εφαρμογή καθολου καθότι το επιπρόσθετο τέλος δεν είναι συνεισφορά στα δημόσια θάρη και η παράγραφος 4 του ιδίου άρθρου επίσης δεν έχει εφαρμογή διότι το επιπρόσθετο τέλος είναι, όπως έχει ήδη θρεθεί, μια διοικητική επιβάρυνση προνοούμενη από το Νόμο για να ενθαρρύνει το φορολογούμενο να πληρώνει έγκαιρα, ένα θέμα που συμβαλλει στη καλή διοίκηση » 15

Στις παρούσες εξ εφέσεις υιοθετούμε το σκεπτικό των πιο πάνω υποθέσεων και καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως ο ισχυρισμός των εφεσείοντα ότι οι σχετικές διατάξεις του Νόμου και των Κανονισμών βάσει των οποίων ο εφεσείων κατηγορήθηκε και βρέθηκε ενοχος δεν παραβιάζουν τ.ς πρόνοιες του Συντάγματος και ορθά ο ευπαιδευτος πρωτόδικος Δικαστής κατάληξε σε τέτοιο συμπέρασμα και 20
βρήκε ποντες εφεσείοντα ένοχο. 30

Εν όψει των πιο πάνω και οι τρεις εφεσεις εναντίον της καταδίκης αποτυγχάνουν και ιππρίππτονται και η καταδίκη του εφεσείοντα επικυρώνεται.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα του προυτιμου... - που επιβλήθηκε στις υπό έφεση κατηγορίες. Ο εφεσείων ιψη ιρίστηκε πως η άρνηση του για πληρωμή του πρόσθετου τέλους δεν ήταν αυθαίρετη αλλά οφειλόταν σε καλή τη πίστει διαμφισθήτηση, της συνταγματικ ιτητας της επιβολής τέ-

τοιου λους, την προσβολή της οποίας πρωιθμησε όχι μονάχα, προσφυγή του στο Ανώτατο Δικαστηριο, αλλά και με αύτην την για παραπομπή στο Ανώτατο Δικαστήριο των νομικών σημείων που ηγείται στην Ποινική Υπόθεση

5 18171/

Τα τέλη πάνω θα ήταν ορθά αν μετα τη γνωμοδότηση του Ανώτατου Δικαστηρίου ο εφεσιεινος παραδεχόταν-τις κατηγορίες οποτε το Δικαιοιηριο θα δικαιολογείτο να μην του επιβάλει πρόστιμο και να περιορίστει τη διαταγή για καταβολή. Ιερόστιμο και να περιορίστει τη διαταγή για καταβολή την πρόσθετου τέλους. Ο εφεσιεινος δύναται εξακολουθούσε αρνείται ενωγητικόν πρόμενοντας στη θέμη του για αντίσυντα βασικοτήτα του Νομού παρει την ήδη δοθείσα γνωμοδότη η του Ανώτατου Δικαστηρίου στην Ποινική Υπόθεση 1817 84 ύστερα από αιτηματική του για παραπομπή των 15 νομικών σημείων που αφορούσαν τη συνταγματικότητα του Νόμου

Υπό τη εριστατική των υποθεσεων και λαμβανοντας υπόψη ότι τα πιο πάνω καταληξαντει με συμπερασμα πως η πεντακοσίη δεν ήταν αρχλα μπερθολική.

20 Εν όψη των όσων αναφέρουμε ιππο ιπανω σι εφέσεις απορίπτονται και η καταδίκη του εφεσειοντος και οι ποινές που επιβλήθηκαν και στις τρεις υποθέσεις επικυρωνονται.

Οι Εφέσεις απορίπτονται.